

El model d'atenció social per a les persones amb dependència encara a debat

Estem encara lluny de veure tancat el necessari debat sobre l'atenció social per a les persones amb dependència per resoldre aquesta demanda. Les lleis promulgades, tant l'estatal com l'autonòmica, han ajudat a crear unes expectatives entre la ciutadania que tard o d'hora hauran de ser satisfetes. Ara bé, el que encara no existeix és un model definit i unes regles de joc clares per a tots els actors implicats en el sector de la dependència, pel que fa a la prestació dels serveis.

Amb la voluntat d'ajudar a definir aquest model, almenys a Catalunya, La Unió va presentar fa unes setmanes un decàleg en relació al model d'atenció social per a les persones amb dependència. El document plantejava la necessitat de definir un model sostenible, augmentar el grau de col·laboració públicoprivada, afavorir la lliure concurrència, millorar la productivitat i les condicions laborals del sector, i introduir el tractament fiscal favorable a l'assegurament privat, entre d'altres mesures.

Val a dir que, quant al model, els avenços són molt limitats. És cert que no pot definir-se amb pressa, però no ho és menys que tampoc pot eternitzar-se una situació de provisionalitat que perjudica les inversions i la captació de recursos imprescindibles per posar en marxa infraestructures i serveis del tot necessaris per donar compliment als drets que els ciutadans ja tenen garantits d'ençà de la promulgació de les lleis.

A la lentitud, cal afegir-hi que algunes tendències, que s'endevinen al darrera de certes decisions del regulador, no conviden a l'optimisme. No fóra raonable discutir a l'administració el seu paper com a garant del servei, incloent-hi el finançament, la planificació, l'acreditació i l'avaluació d'entitats i serveis. Però tot fa pensar que es vol anar més enllà en la prestació dels serveis.

La creació de consorcis i empreses de titularitat pública, amb els quals l'administració dissimula la creació de monopolis en la prestació de serveis, anirà sempre en detriment de la capacitat del ciutadà d'escollir i, a més a més, en limitar la competència efectiva també acabarà perjudicant

la qualitat dels serveis i el seu cost. D'altra banda, val a dir que aquestes són eines que, en mans de l'administració, dificulten paradoxalment la transparència que ha de presidir el funcionament i les decisions de tots els poders públics.

Detectem que l'administració té una marcada tendència a fer la pregunta equivocada quan es refereix als serveis públics, ja que s'obsedeix a posar l'accent en excessives ocasions en la titularitat del prestador, quan la pregunta oportuna hauria de referir-se a la qualitat i a l'optimització dels recursos que sempre són limitats. La pregunta, per dir-ho clar i ras, no és "qui ho fa?", sinó "com ho fa?" i "quant ens costa?", i sempre comptant amb els indicadors públics de mesura.

Creiem que la col·laboració públicoprivada, que tants bons resultats ha donat en d'altres ocasions, és més necessària que mai en el marc de l'atenció a la dependència. Però per fer-la realitat no valen únicament les paraules i les declaracions, sinó que és imprescindible la política dels fets. I els fets, a dia d'avui, marquen una tendència que com a mínim resulta ambigua. Una ambigüitat que pot perjudicar clarament el ciutadà i el mateix país.

Al ciutadà el perjudica perquè endarrerix la posada en marxa d'infraestructures i serveis del tot necessaris i, a més a més, limita la seva capacitat de tria i decisió. Els greuges per al país deriven del fet que Catalunya s'allunya de les tendències més modernes de gestió de serveis públics (que aposten decididament per la col·laboració d'entitats, institucions i empreses de caràcter privat) i també perquè les decisions que s'intueixen suposaran un clar desavantatge pel que fa referència a la flexibilitat, escalabilitat i adaptabilitat dels recursos a les necessitats reals del país.

Res no és irreversible. Encara hi ha temps d'avançar cap a un model raonable i modern que situï el ciutadà i la seva capacitat d'elecció en el vèrtex d'un model de garantia pública que ha d'assegurar el benestar de milions de ciutadans. Res no és irreversible, però quants menys errors es facin ara, als inicis, menys perjudicis trobarem a mig termini. |